

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

освітній ступінь

«магістр»

галузь знань

І «Транспорт та послуги»

спеціальність

ІЗ «Туризм та рекреація»

освітньо-професійна

програма

«Міжнародний туризм»

Київ 2026

УДК 640.41/.43(072)

Методичні рекомендації до виконання магістерської кваліфікаційної роботи укладено відповідно до вимог підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» і компетентностей галузі знань J «Транспорт та послуги» спеціальності J3 «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм». Рекомендації висвітлюють основні вимоги, які ставляться до підготовки, написання та захисту даного типу роботи.

Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № від 2026 р.)

Укладачі:

Мельниченко С.В., завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, доктор економічних наук, професор;

Мосіюк С.І., доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, кандидат економічних наук, доцент;

Рецензенти:

Кудінова І.П., доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, кандидат економічних наук, доцент

Яворська В.О., доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності, кандидат економічних наук, доцент

Методичні рекомендації

до виконання магістерської кваліфікаційної роботи укладено відповідно до вимог підготовки фахівців освітнього ступення «магістр» і компетентностей галузі J «Транспорт та послуги» спеціальності J3 «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм» / уклад.: С.В. Мельниченко, С.І.Мосіюк - Київ: НУБіП, 2026. – 44 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання виконання магістерської кваліфікаційної роботи укладено відповідно до вимог підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» і компетентностей галузі знань J «Транспорт та послуги» спеціальності J3 «Туризм та рекреація» освітньо-професійної програми «Міжнародний туризм».

Укладачі: МЕЛЬНИЧЕНКО Світлана Володимирівна, МОСІЮК Стефанія Іванівна

© Мельниченко С.В., Мосіюк С.І. 2026

© НУБіП України, 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Положення про підготовку і захист магістерської кваліфікаційної роботи в Національному університеті біоресурсів і природокористування України, затвердженого Вченою радою НУБіП України від 23.09.2025 (протокол № 2), кваліфікаційна робота – це самостійна індивідуальна магістерська робота з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки в рамках обов'язкової та вибіркової складових освітньо-професійної програми підготовки магістрів.

Магістерська кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти передбачена робочим навчальним планом, завершує його підготовку в університеті. Вона є одним із видів індивідуальних робіт здобувача, оригінальним, завершеним науковим дослідженням у певній галузі знань, має внутрішню єдність та містить сукупність результатів, положень, що пропонуються для публічного захисту. Кваліфікаційна робота є формою атестації здобувачів та контролю набутих ними у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок, компетентностей необхідних для виконання професійних обов'язків.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є проведення теоретичних і практичних досліджень, поглиблене осмислення професійної проблеми, розробка інноваційних пропозицій для суб'єктів готельно-ресторанної справи та заходів щодо їх впровадження.

Магістерська кваліфікаційна робота виконується відповідно до напрямів наукових досліджень і має засвідчити: рівень професійної підготовки випускника; вміння застосовувати здобуті знання для розв'язання науково-практичних завдань; свідоме засвоєння знань та їх систематизацію; наявність у здобувача навичок наукової роботи; здатність критично й креативно мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Керівником магістерської кваліфікаційної роботи призначається науково-педагогічний працівник кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання та проводить наукові дослідження за відповідним напрямом.

За дані, викладені у магістерській кваліфікаційній роботі, порядок використання фактичного матеріалу та іншої інформації під час його виконання, обґрунтованість й достовірність висновків, положень відповідає здобувач і науковий керівник. Не допускається запозичення (плагіат) матеріалу без посилання у магістерській кваліфікаційній роботі на автора та джерело інформації.

Магістерська кваліфікаційна робота виконується державною (українською) мовою з урахуванням орфографічних, пунктуаційних і стилістичних норм.

Внесення уточнень до теми магістерських кваліфікаційних робіт можливе, як виняток, за заявою здобувача на засіданні кафедри, не пізніше ніж за два місяці до визначеного терміну подання завершеної кваліфікаційної роботи до

захисту. Зміна оформлюється наказом за поданням деканату економічного факультету після узгодження з навчальним відділом університету.

Магістерська кваліфікаційна робота виконується відповідно до графіка, що складається випусковою кафедрою і затверджується завідувачем кафедри та деканом.

У період написання магістерських кваліфікаційної роботи питання щодо стану їх підготовки здобувачами та дотримання ними графіка виконання відповідних етапів дослідження систематично заслуховуються на засіданнях випускової кафедри (з відображенням у відповідних протоколах).

У випадку недотримання встановлених вимог, науковий керівник не пізніше 30 днів до засідання ЕК із захисту магістерської кваліфікаційної роботи надає інформацію щодо стану його виконання до деканату.

Основними етапами підготовки та виконання магістерських кваліфікаційних робіт є:

- вибір теми та її затвердження;
- розробка завдання та складання поетапного плану виконання магістерської роботи;
- опрацювання літературних джерел;
- збір фактичного матеріалу;
- обробка матеріалу із застосуванням сучасних методів, зокрема статистичного аналізу;
- написання першого варіанту тексту роботи, подання його на ознайомлення керівнику;
- усунення недоліків, підготовка остаточного варіанту тексту, оформлення магістерської кваліфікаційної роботи;
- перевірка магістерської кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагіату;
- апробація результатів досліджень на загальноуніверситетській конференції у форматі постерних презентацій;
- отримання відгуку керівника магістерської кваліфікаційної роботи;
- подання зброшурованої у твердій палітурці завершеної магістерської кваліфікаційної роботи на кафедру;
- внутрішнє рецензування магістерської кваліфікаційної роботи;
- попередній захист магістерської кваліфікаційної роботи на засідання випускової кафедри;
- захист магістерської кваліфікаційної роботи на засіданні Екзаменаційної комісії.

Двічі за період навчання здобувач проходить атестацію на засіданні випускової кафедри, де звітує про стан виконання індивідуального навчального плану та магістерської кваліфікаційної роботи.

<i>Вимоги до організації підготовки і захисту магістерських кваліфікаційних робіт</i>	<i>Рекомендовано за освітньою програмою</i>
Затвердження теми наказом	Упродовж двох місяців від початку навчання
1 атестація: презентація мети, задач та методів дослідження на засіданні кафедри	До завершення сесії 1-го семестру
2 атестація: презентація теоретичної складової магістерської кваліфікаційної роботи	До завершення сесії 2-го семестру
Перевірка магістерської кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагуату	За два тижні до попереднього захисту
Проведення постерних презентацій результатів дослідження	За три тижні до публічного захисту
Проведення попереднього захисту магістерських кваліфікаційних робіт	За два тижні до публічного захисту
Публічний захист	Згідно з наказом

Випускник освітньо-професійної програми повинен володіти такими компетенціями:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших принципів недоброчесності.

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

СК8. Здатність створювати спеціалізовані екологічні туристичні продукти та організовувати обслуговування туристів на природоохоронних територіях.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

ПРН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

ПРН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

ПРН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

ПРН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

ПРН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

ПРН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ПРН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

ПРН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

ПРН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

ПРН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINATIONAMI на національному, регіональному та локальному рівнях.

ПРН13. Здійснювати комплексну оцінку ефективності сталого розвитку туристичних DESTINATIONAMI, зокрема сільських територій, що є пріоритетним напрямом розвитку, як національного так і міжнародного туризму.

ПРН14. Діяти у відповідності з принципами неприпустимості корупції та будь-яких інших принципів недоброчесності.

Випускник магістерської програми повинен вміти:

- розробляти і приймати ефективні рішення з питань розвитку суб'єктів туристичного бізнесу, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики,

забезпечувати їх реалізацію, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки їх впливу;

- впроваджувати та застосовувати сучасні методи оцінювання ефективності впровадження інновацій в туристичному бізнесі;
- здійснювати моніторинг кон'юнктури ринку туристичних послуг;
- оцінювати нові ринкові можливості, формулювати бізнес-ідеї та розробляти маркетингові заходи за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень;
- відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані, систематизувати й упорядковувати інформацію для вирішення комплексних задач професійної діяльності;
- досліджувати тенденції розвитку міжнародного та вітчизняного туризму;
- розробляти та управляти проектами розвитку суб'єктів туристичного бізнесу із врахуванням інформаційного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення;
- здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та видів туристичних послуг, у т.ч. у мультидисциплінарному контексті.

Випускник магістерської програми повинен володіти такими здібностями:

- використовувати набуті теоретичні знання і практичні навички з метою використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних і прикладних задач, що постають перед фахівцями туристичного бізнесу;
- використовувати набуті професійні знання і практичні навички під час аналізу державних і регіональних програм, проектування, управління;
- застосовувати принципи функціонування міжнародного туристичного бізнесу, механізми формування та управління туристичним продуктом, особливості готельного, ресторанного, транспортного, MICE та подієвого туризму, основи destination marketing та брендингу територій та міжнародні стандарти якості сервісу та гостинності.
- розвивати туристичний бізнес і дестинації в глобальному контексті, поєднуючи стратегічне мислення, маркетинг, управління, цифрові технології та міжкультурну комунікацію.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

2.1. Вибір теми та складання плану

Тема магістерської кваліфікаційної роботи має відображати основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити. Одним із критеріїв вибору теми дослідження має бути її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики.

Рекомендована тематика магістерських кваліфікаційних робіт розробляється згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики фахівців та за поданням керівника освітньої програми затверджується на засіданні кафедри до початку навчання здобувачів за освітньою програмою.

Теми магістерських кваліфікаційних робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики випускової кафедри, сучасних досягнень у відповідній предметній галузі або суміжних сферах науки й техніки.

Тематика магістерських кваліфікаційних робіт щорічно переглядається, оновлюється та погоджується з деканом. Тему магістерської кваліфікаційної роботи здобувач обирає із запропонованих кафедрою та погоджує її з науковим керівником.

Магістерська кваліфікаційна робота може виконуватися за тематикою, яку замовляють державні установи, підприємства та організації, що уклали із НУБіП України контракт на навчання здобувачів або мають з ним договори про співпрацю.

Здобувач може запропонувати самостійно сформульовану тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розроблення, ознайомлення з аналітичними оглядами і статтями у спеціалізованих періодичних виданнях, а також враховуючи свої наукові інтереси, що були проявлені під час написання курсових робіт, підготовки статей та конкурсних наукових робіт, у виступах на студентських наукових конференціях.

Здобувачам заочної форми здобуття вищої освіти пропонується обирати тему магістерської кваліфікаційної роботи з урахуванням потреб підприємств, де вони працюють.

У темі може бути вказано об'єкт, який досліджується, або за матеріалами якого виконувалася робота. Назва теми повинна бути чіткою, лаконічною та не містити неоднозначного тлумачення.

Після остаточного узгодження теми магістерської кваліфікаційної роботи з науковим керівником здобувач подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми і повну назву об'єкта дослідження (Додаток А).

Закріплення теми магістерської кваліфікаційної роботи, призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом ректора за поданням директора та завідувача кафедри з урахуванням графіка навчального процесу для здобувачів денної форми навчання протягом першого місяця навчання здобувачів.

Для вибору теми здобувачу рекомендується вивчити літературу з проблеми, що входить до кола його наукових інтересів – ознайомитися як із вітчизняними, так і зарубіжними виданнями. Здобувачі мають можливість користуватися інформацією з фондів каталогів, відділів наукової/навчальної/іноземної літератури, загалом періодичних видань бібліотеки НУБіП України.

Після опрацювання літератури здобувач складає план роботи, який узгоджується з науковим керівником та включає: вступ; розділи, які поділяються на кілька підрозділів; висновки; список використаних джерел; додатки. План

магістерської кваліфікаційної роботи за погодженням наукового керівника може корегуватися, про що мають бути відповідні записи на затвердженому варіанті.

2.2. Структура магістерської кваліфікаційної роботи

Магістерська кваліфікаційна робота має таку структуру:

- картка магістерської кваліфікаційної роботи (Додаток Б);
- титульний аркуш (Додаток В);
- Завдання на виконання магістерської кваліфікаційної роботи (Додаток Г);
- реферат;
- зміст (Додаток Д);
- перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень, і термінів (у разі потреби);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел (Додаток Е);
- додатки.

Написання магістерської кваліфікаційної роботи починається з пошуку та вивчення літературних першоджерел. Здобувачу рекомендується проаналізувати наукові праці українських та зарубіжних вчених з проблеми, ознайомитися з чинним законодавством України, міжнародними актами, нормативно-інструктивним матеріалом, діючими стандартами тощо. Після цього зробити аналітичний огляд літератури. Цитати з визначенням наукових понять/термінів, класифікаційних ознак, схем, таблиць та ін., які будуть наводитися у магістерській кваліфікаційній роботі, рекомендується виписувати на окремих аркушах (накопичувати у окремому електронному файлі) із зазначенням джерела на певне посилання, а паралельно з цим формувати список використаних джерел.

У *вступі* розкривається сутність і стан проблеми, актуальність теми, обґрунтовується необхідність її дослідження, вихідні дані для розроблення теми, гіпотеза, мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, інформаційна база та практична цінність отриманих результатів. Коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) і практиків, які розробляли проблему, що розглядається; зазначається відмінність отриманих результатів від існуючих у вітчизняній та зарубіжній теорії і практиці.

Актуальність теми. У результаті критичного аналізу та порівняння з раніше опублікованими працями з даної проблематики обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі. Висвітлення актуальності повинно якомога точніше показувати сутність теми дослідження.

Гіпотеза дослідження – припущення щодо можливості розв'язання конкретних теоретичних та/або практичних проблем.

Мета та завдання дослідження. Мета визначає наскрізну ідею роботи, до якої так чи інакше повертається автор у процесі виконання дослідження.

Наприклад, ...Метою магістерської кваліфікаційної роботи є розроблення та обґрунтування методичних і практичних засад використання інтернет-технологій в управлінні бізнес-процесами туристичного підприємства ... Завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети, обумовлюють етапи дослідження. Для кожного розділу варто сформулювати по 2 – 3 завдання, які визначатимуть основний зміст підрозділів. Завдання, що будуть вирішуватися згідно з визначеною метою, зазначаються у формі перерахунку (вивчити..., описати..., встановити..., виявити... тощо).

Визначальну роль у магістерській кваліфікаційній роботі відіграє визначення об'єкту та предмету наукового дослідження.

Слід чітко формулювати мету роботи, лаконічно викладати завдання, які необхідно виконати для її досягнення. Доцільно виділити нові наукові положення або практичні рекомендації, які запропоновані у дослідженні здобувачем особисто, а також види їх апробації. Виклад змісту кожного питання магістерської кваліфікаційної роботи має бути доказовим, пояснюваним та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, а приклади бути типовими. Якщо за результатами дослідження здобувач виступав на студентських наукових конференціях, брав участь в інших наукових заходах, має публікації в наукових виданнях, це слід зазначати у вступі.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, які породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення.

Наприклад, ...Об'єктом дослідження є процес застосування інтернет-технологій в управлінні туристичним підприємством ...

Предмет дослідження – деталізація функцій управління процесом або явищем, що міститься в межах об'єкта.

Предмет дослідження виражає найбільш значущі аспекти, властивості, особливості, які підлягають безпосередньому вивченню. Будь-який об'єкт наукового дослідження містить у собі велику, майже нескінченну кількість предметів дослідження. Завдання здобувача полягає в тому, щоб виділити такий предмет наукового дослідження, який був би недостатньо вивчений, відображав суть проблеми і був доступним аналізу.

Наприклад, ...Предметом дослідження є методичні та практичні підходи до використання інтернет-технологій в управлінні бізнес-процесами туристичного підприємства

Предмет дослідження тісно пов'язаний з метою магістерської кваліфікаційної роботи. Формулювання предмета наукового дослідження органічно пов'язане з аналізом літератури, станом наукових досліджень предмета. При цьому аналіз літератури є способом обґрунтування предмета наукового дослідження.

Теоретичну основу магістерської кваліфікаційної роботи мають становити наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених (монографії, періодичні видання тощо). Студенти повинні творчо підходити до вирішення поставлених в роботі

завдань і використовувати літературу з висвітленням останніх досягнень науки і періодичних та інтернет-видань.

Інформаційну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані Державної служби статистики України, міністерств, відомств, а також результати діяльності підприємства та власних досліджень.

Методичною основою магістерської кваліфікаційної роботи є комплекс загальнонаукових і спеціальних методів: порівняння, узагальнення, аналізу і синтезу, системно-структурного та порівняльного аналізу, економічного моделювання, комплексного і системного підходів, структурно-логічного моделювання, статистичні методи, розрахунково-аналітичні методи, методи кількісного та якісного аналізу, прогнозування тощо.

Наукова новизна одержаних результатів. Подається коротка анотація нових наукових положень (рішень), запропонованих особисто здобувачем.

Практичне значення одержаних результатів. Наводять відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх використання. Коротко характеризують основні теоретичні чи прикладні результати роботи (методичні рекомендації з окремих напрямів діяльності суб'єкта дослідження або аспекту предмета дослідження, моделі, доповнення до чинного законодавства та інше), визначають можливу галузь їх упровадження та їх вплив на проблему, яку при цьому вирішують.

Апробація результатів роботи і публікації. При наявності оприлюднення результатів попередніх наукових досліджень, що склали основу магістерської кваліфікаційної роботи, наводять інформацію про наукові та науково-практичні конференції, семінари, наради, у яких брав участь автор, а також вказують наявність публікацій у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій, семінарів та ін.

Наприклад, ...За темою дослідження автором опубліковано дві наукові статті у

Зазначається участь здобувача у науковій роботі (конкурси наукових робіт), участь у наукових конференціях, науковому гуртку, виконання-науково дослідних тем кафедри.

Окреслюються положення, винесені на захист.

Структура роботи. Зазначаються всі складові виконаної магістерської кваліфікаційної роботи. Вказується скільки сторінок займає основний текст магістерської кваліфікаційної роботи, додатки, кількість таблиць, рисунків, використаних літературних джерел.

Вступ пишеться в останню чергу після того як підготовлено весь текст роботи.

Перший розділ – теоретичний, містить теоретичне обґрунтування ролі і місця досліджуваних явищ і процесів на ринку міжнародного туристичного бізнесу. Теоретичний розділ магістерської кваліфікаційної роботи повинен складатися з 3 -х підрозділів і включати такі логічні частини:

- аналіз та узагальнення теоретичних засад відповідно до предмета та об'єкта дослідження, виділення окремих аспектів, які, з точки зору автора, потребують подальших розробок та удосконалення;
- огляд нормативно-правових документів, які регулюють відносини між суб'єктами визначеної сфери діяльності;
- історичні передумови розвитку досліджуваного явища, процесу, типу діяльності, їх вплив на теперішній стан об'єкта;
- світовий досвід, переваги та недоліки, можливість їх застосування в Україні.

Наведена послідовність є рекомендованою; студент може довільно змінювати порядок логічних частин та їх поєднання у підрозділи, якщо це вимагає специфіка дослідження. Зразок формулювання окремих підрозділів теоретичного розділу магістерської кваліфікаційної роботи наведено у Додатку Д.

Обов'язковим для магістерської кваліфікаційної роботи є розкриття підходів різних авторів щодо розв'язання проблеми дослідження, висвітлення подібностей та відмінностей їх поглядів, а також обґрунтування власних поглядів на проблему.

У першому розділі магістерської кваліфікаційної роботи обґрунтовують теоретичну базу обраної задачі (проблеми) та виконують її макроекономічний аналіз, наводять огляд літератури, нових розробок, іншої інформації, пов'язаної з темою. В огляді літератури студент окреслює основні етапи розвитку наукової та практичної думки згідно зі своєю задачею (проблемою). Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, автор повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити свій внесок у розв'язанні проблеми.

Теоретичний розділ розробляється на засадах вивчення спеціальної літератури, нормативно-законодавчої документації. Після викладення матеріалу, що запозичений у інших авторів, необхідно давати посилання на джерело, вказуючи у квадратних дужках номер джерела зі списку, наведеного в кінці магістерської кваліфікаційної роботи, та номеру сторінки, звідки матеріал запозичено. Текст розділу необхідно ілюструвати графічними матеріалами (таблиці, рисунки), які також повинні мати посилання на джерела, або позначку про те, що рисунок чи таблицю складено автором за певними джерелами.

Результатом теоретичного розділу є розкриті теоретико-методичні засади предмету дослідження, модель пошуку механізмів розв'язання проблеми, поставленої у магістерській кваліфікаційній роботі. Ця модель повинна мати наскрізний характер, тобто щоб її алгоритм можна було використовувати для аналізу відповідної інформації в аналітичному розділі та обґрунтуванні рекомендацій, пропозицій і висновків. Це дозволить логічно ув'язати та концептуально структурувати всі частини магістерської кваліфікаційної роботи.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи полемічності, ствердженої власної позиції щодо обраних

методів дослідження, що дає змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 25-30% загального обсягу магістерської кваліфікаційної роботи.

Другий розділ – дослідно-аналітичний, який забезпечує логічну послідовність дослідження, має поєднати набуті теоретичні знання та вміння використовувати обрані методи і певний методичний інструментарій.

Зміст другого дослідно-аналітичного розділу визначається темою магістерської кваліфікаційної роботи.

Для виконання другого розділу, джерелом інформації є планові і фактичні показники діяльності суб'єкта туристичного бізнесу, статистична звітність, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує здобувач під час переддипломної практики на підприємстві.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких проводиться кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Завданням даного розділу є не тільки оцінка економічних показників діяльності підприємства, але й установлення тенденцій стосовно предмету дослідження, що дозволить сформулювати висновки й обґрунтувати рекомендації для практичного застосування результатів.

Дослідно-аналітичний розділ повинен складатися з 3 підрозділів (при необхідності кількість підрозділів може перевищувати зазначену).

Дослідно-аналітична обробка матеріалів повинна супроводжуватись складанням таблиць, графіків, діаграм, рисунків з поясненнями до них. Аналіз тенденції зміни одного показника слід висвітлювати не у формі таблиці, а формі графіка. В останньому бажано розміщувати не тільки абсолютні значення, а й темпи щорічного росту.

Аналіз діяльності об'єкту дослідження повинен завершуватись виявленням резервів підвищення ефективності використання наявних ресурсів. Він повинен також стати вихідним етапом в обґрунтуванні основних положень рекомендаційного розділу.

Обсяг другого розділу - у межах 25-30 % загального обсягу магістерської кваліфікаційної роботи.

У третьому рекомендаційному розділі на базі теоретичного узагальнення й аналізу обраної проблеми обґрунтовують нові підходи до її вирішення розробляють теоретичні, методичні та практичні пропозиції, а також управлінські, організаційні та економічні заходи щодо усунення виявлених недоліків, удосконалення діяльності відповідного підприємства. Бажаним підрозділом рекомендаційного розділу є результати оцінки економічної та соціальної ефективності пропозицій, обумовлених темою роботи.

Обсяг третього розділу повинен становити 30-35 % загального обсягу магістерської кваліфікаційної роботи.

За результатами дослідження після кожного розділу необхідно зробити висновки в контексті завдань, які розглядалися в його підрозділах.

У висновках рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи. У висновку необхідно порівняти отримані результати з поставленими завданнями. У цій частині магістерської кваліфікаційної роботи чітко й стисло наводяться власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань відповідного об'єкта дослідження. Для формулювання висновків рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікації у наукових виданнях. Окремі пропозиції, які мають практичне спрямування, можуть бути підтверджені довідкою про впровадження з базового підприємства.

До списку використаних джерел слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із законодавчих актів, нормативно-довідкових матеріалів, наукові статті (у тому числі не менше двох джерел із наукометричних баз даних Scopus або Web of Science), наявні публікації результатів дослідження здобувача, керівника чи представників наукової школи університету із теми дослідження, а також практичних публікацій, монографій, підручників, вебсайтів інформацією яких користувалися під час роботи. Порядок оформлення списку використаних джерел наведено в Додатку Е.

У додатках наводяться допоміжні матеріали у вигляді: копій документів, витягів із законодавчо-нормативних документів, звітів, окремих інструкцій/положень/правил, результатів соціологічних опитувань, громіздких таблиць, рисунків тощо.

Рекомендований обсяг магістерської кваліфікаційної роботи – 60 сторінок (у т.ч. обсяг таких складових, як вступ, висновки – до 5–6 сторінок). До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10 \%$.

2.3 Написання та оформлення реферату

За рішенням кафедри здобувачі пишуть реферат, який містить загальну характеристику магістерської кваліфікаційної роботи (інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг магістерської кваліфікаційної роботи у сторінках), стислий виклад основного змісту (за розділами), висновків та ключові слова. Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються в роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7.

Обсяг реферату – до 3 сторінок. Розміщується реферат перед змістом магістерської кваліфікаційної роботи.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Вимоги до оформлення основного тексту та використаних джерел

У процесі підготовки магістерської кваліфікаційної роботи слід застосувати методичні й технічні прийоми наукової роботи.

Норми наукової комунікації суворо регламентують характер викладу інформації, передбачаючи відмову від висловлювання власної думки від першої особи. У зв'язку з цим вживаються мовні конструкції, в яких замість особового займенника «я» вживається займенник «ми», оскільки дослідження особи, яка здобуває освітній ступінь магістра здійснюється під постійним консультуванням з боку керівника.

Особа, яка здобуває освітній ступінь магістра, повинна уміти оформлювати результати досліджень відповідно до вимог.

Магістерська кваліфікаційна робота має бути написана українською літературною мовою, без плагіату (наприклад, запозичення наукових термінів, цитат зі статей, монографій, підручників та з мережі Інтернет без певних посилань на них). Робота не повинна носити компілятивний характер.

Вимоги до оформлення основного тексту та використаних джерел

Оформлення магістерської кваліфікаційної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення».

Набір тексту магістерської кваліфікаційної роботи здійснюється на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали (29–30 рядків на сторінці), друк – на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм), шрифт текстового редактора - Word Times New Roman чорного кольору. Висота шрифту – 14 мм. Поля: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, зверху і знизу – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи: **"ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ"** великими літерами жирним шрифтом симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки). Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великою) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовку не ставиться. Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати 2-3 інтервалам (6-9 мм). Абзацний відступ має бути однаковим впродовж усього тексту та дорівнювати 5 знакам.

Зміст має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної складової магістерської кваліфікаційної

роботи. Якщо у роботі наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і вноситься до змісту як «Перелік умовних позначень».

Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами (без знака №) у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці, з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту.

Першою сторінкою роботи є титульна, яка враховується в нумерацію, але не нумерується. На титульному аркуші зазначають повну назву закладу та його відомчу підпорядкованість, факультет, кафедру, на якій виконана робота, тему роботи, дані про здобувача, наукового керівника (та консультанта), місто та рік подання роботи до захисту. Скорочення в назвах закладу та теми роботи не допускаються. *Зразок Додаток В* – приклад оформлення титульного аркуша.

Текст **основної частини** магістерської кваліфікаційної роботи поділяють на розділи, підрозділи (можливо пункти). Кожний розділ починають з нової сторінки.

Зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують.

Номер розділу ставлять після слова "РОЗДІЛ", а потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. *Наприклад:* "2.3." (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими жирними літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять.

В окремих випадках у магістерських кваліфікаційних роботах підрозділи можуть бути поділені на пункти, які нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера ставиться крапка, *наприклад:* "1.3.2." (другий пункт третього параграфу першого розділу).

Між заголовком та основним текстом магістерської кваліфікаційної роботи має бути пропущено 2 рядки.

Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки (крім газетних статей і випадків, коли посилаються на джерело в цілому). Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга цифра – номеру сторінки. *Наприклад, [32, с. 85].*

Фактичні та статичні дані наводяться в однакових одиницях виміру: абсолютних (грн, дол. США, т, м, шт., г, ккал інші) або відносних %.

Оформлення посилань. При опрацюванні літератури, періодичних видань і складанні записів, слід звернути увагу на те, що вони можуть бути повними і точними (дослівно) або скороченими (короткий виклад). Так, наприклад, можна зробити: детальний запис основних положень робіт, фактичного матеріалу тощо; короткі записи зі своїми роздумами або без них; виписки у вигляді цитат.

Рекомендується робити посилання на останні видання авторів, публікації, з яких запозичені матеріали або окремі результати. На більш ранні видання можна посилалися у тих випадках, коли праці, в яких міститься необхідний матеріал, не перевидавалися.

Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування:

- текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту;

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

При використанні відомостей, матеріалів з монографій, оглядових статей, інших джерел, що мають велику кількість сторінок, в посиланні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, на які є посилання в роботі.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Він прийнятий для уніфікації складання бібліографічного опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації.

Основними елементами бібліографічного опису є інформація про: автора (-ів); назву твору; вид видання (за потреби – про перевидання чи переклад); місце видання; видавництво; рік видання; обсяг публікації. Список формують: або за прізвищами авторів в алфавітному порядку (за першою літерою назви твору) або за порядком посилання на джерела у тексті (література іноземними мовами наводиться в кінці списку).

Праці авторів з однаковими прізвищами подають у списку за їх ініціалами в алфавітному порядку, одного автора – за першою літерою назви його праці. Прізвища авторів наводять у послідовності їх подання у виданні та розділяють комами. Праці чотирьох і більше авторів подають за прізвищем першого з них, додаючи «та ін.».

Якщо у магістерській кваліфікаційній роботі використано **праці, які розповсюджено на правах рукопису** (кандидатські, докторські дисертації, автореферати дисертацій), то при бібліографічному описі використовують інформацію, подану на титульному аркуші.

Журнальні статті описують за схемою: прізвище автора (авторів), назва статті, назва журналу, рік видання, номер журналу, сторінки, на яких надрукована стаття.

Статті, опубліковані в наукових збірниках, описують за схемою: автор, назва статті, назва збірника, дані про наукового редактора, місце видання, видавництво, рік видання, сторінки.

У списку можуть бути наведені посилання на публікації у мережі Інтернет. Відповідно до стандарту ISO 690-2 бібліографічний опис таких джерел

передбачає запис джерела (відповідно до вимог бібліографічного опису книги, статей періодичних видань), після якого у квадратних дужках зазначають слово Цит., дату відвідання сторінки в Інтернеті та зазначають: Доступний з: і в < > URL адресу сторінки.

Приклади бібліографічного опису використаних джерел наведено у Додатку Е.

3.2. Оформлення допоміжних матеріалів

До допоміжних матеріалів відносять: ілюстрації (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), формули, таблиці, додатки.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. На всі ілюстрації повинні бути посилання в тексті пояснювальної записки. Якщо ілюстрація створена не автором магістерської кваліфікаційної роботи, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права.

Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. *Наприклад:* Рис. 2.3 (третій рисунок другого розділу). Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією по центру. Наприклад, другий рисунок першого розділу:

Рис. 1.2. _____
назва

Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках. За потреби, ілюстрації доповнюють поясненнями, або коментарем.

Цифровий матеріал необхідно подавати у вигляді таблиць.

Таблицю бажано розміщувати на одній сторінці та слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті магістерської кваліфікаційної роботи.

Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, *наприклад*, таблиця 2.1 (перша таблиця другого розділу). **Назву таблиці друкують жирним шрифтом малими літерами** (крім першої великої) і розміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. Потрібно уникати повторів тематичного заголовка у заголовках граф. Лаконичності потребують і назви заголовків рядків. Слова, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків, об'єднувальних рубрик.

Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк «-».

Таблиця (номер)

Назва таблиці

Шапка						Заголовки граф Підзаголовки граф
						Рядки (горизонтальні)

Боковик
(заголовки
рядків)

Графи (колонки)

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаків: (=), (+), (−), (×), (:). Вище і нижче формули чи рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули та рівняння виконуються у формульному редакторі Microsoft Equation 3.0 або MathType 4.0 Equation, розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка.

Наприклад:

Досліджувані показники якості переводяться у безрозмірний вигляд за допомогою формули:

$$P_i = \frac{P_i - P_i^{бр}}{P_i^{ет} - P_i^{бр}} \quad (2.1)$$

де P_i - показник якості у безрозмірному вигляді;

p_i - i -тий показник якості у натуральному вигляді (абсолютний показник якості);

$p_i^{бр}$ - бракувальний показник якості (найгірший дозволений);

$p_i^{ет}$ - еталонний показник якості (найкращий).

Формули, що ідуть одна за одною та не розділені текстом, відокремлюють комою.

Додатки оформлюються як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

До додатків рекомендується включати матеріал, який:

- є необхідним для повноти роботи, але включення його до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу;

- не може бути послідовно розміщений в основній частині через великий обсяг або способи відтворення; може бути вилучений для широкого кола читачів, але є необхідним для фахівців даної галузі.

Наприклад, додаткові ілюстрації або таблиці; проміжні математичні доведення, формули та розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; анкети, тести, програми; інструкції і методики; опис алгоритмів і програм розв'язання задач, які розроблені у процесі роботи над дослідженням; ілюстрації допоміжного характеру. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. По центру рядка малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. *Наприклад:* «Додаток А». Нумерація додатків здійснюється в межах кожного розділу.

Додатки позначаються великими літерами української абетки. *Наприклад:* Додаток А, Додаток Б.

Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому випадку перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку.

Наприклад: А.2 – другий розділ Додатку А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу Додатку В.

Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка. *Наприклад:* рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу Додатку Д; формула (А.1) – перша формула Додатку А.

У разі якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому кутку зазначається «Продовження додатку».

4. ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи до захисту та його організація

До захисту магістерської кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію та виконали програму практики.

Магістерська кваліфікаційна робота подається науковому керівникові для перевірки змісту та структури у строки, визначені у Завданні на магістерську кваліфікаційну роботу.

Процес підготовки магістерської кваліфікаційної роботи систематично контролює науковий керівник відповідно до календарного графіка, затвердженого випусковою кафедрою.

Науковий керівник перевіряє на відповідність встановленим вимогам оформлення роботи та надає відгук про магістерську кваліфікаційну роботу (Додаток Є), в якому зазначається:

- актуальність дослідження;
- сучасність використаних методів дослідження;
- рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань при виконанні дослідження;
- вміння самостійно вирішувати наукові та практичні проблеми, логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки;
- повнота розкриття теми;
- перспективність запропонованих рекомендацій;
- недоліки роботи та зауваження;
- рекомендація до захисту.

Магістерська кваліфікаційна робота обов'язково повинна бути рецензована. Кожна магістерська кваліфікаційна робота направляється на внутрішню рецензію на суміжну кафедру у відповідності до розпорядження декана факультету (Додаток Ж). До рецензування залучаються провідні науково-педагогічні працівники НУБіП України. Для здобувачів, які навчаються без відриву від виробництва, рецензентом може бути фахівець підприємства, установи, організації тощо, де працює здобувач. Коло наукових і фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці магістерської кваліфікаційної

роботи.

Рецензія від підприємства (установи, організації), за матеріалами якого проведено дослідження, завіряється підписом його керівника та відповідною печаткою. Цей документ необхідний для підтвердження достовірності викладених у магістерській кваліфікаційній роботі матеріалів щодо діяльності підприємства-об'єкта дослідження.

При рецензуванні магістерської кваліфікаційної роботи рекомендується визначати:

- новизну постановки і розроблення проблеми;
- використання наукових методів дослідження;
- аргументованість висновків і обґрунтованість пропозицій;
- вміння здобувача освітнього ступеня магістра чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- недоліки та зауваження щодо змістової частини роботи, оформлення;
- висновок про можливість допуску до захисту.

Рецензія надається письмово і містить загальний висновок щодо рекомендації до захисту і, за бажанням, може бути висловлено зауваження та думку про оцінку магістерської кваліфікаційної роботи за чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач не має права вносити зміни у магістерську кваліфікаційну роботу після її реєстрації. Титульна сторінка магістерської кваліфікаційної роботи містить підписи здобувача, наукового керівника, гаранта відповідної освітньо-професійної програми (наукового консультанта).

На випускову кафедру здобувачі подають:

- магістерську кваліфікаційну роботу і заповнене завдання зі всіма підписами та висновком наукового керівника;
- заяву про закріплення теми в магістерській кваліфікаційній роботі;
- рецензію організації, за матеріалами якої виконувалась робота;
- внутрішню рецензію;
- довідку про плагіат;
- реферат з анотацією;
- наукові публікації (при наявності);
- подання голові ЕК.

Завершена магістерська кваліфікаційна робота, підписана автором, разом з відгуком керівника та рецензією подається на кафедру, де проводиться її попередній захист. За результатами засідання кафедри складається протокол.

Попередній захист магістерської кваліфікаційної роботи проходить із залученням профільних фахівців кафедри, за участі керівника освітньо-професійної програми та регламентується представленням графіку, який доводиться до відома здобувача.

Комісія робить узагальнений висновок про готовність магістерської кваліфікаційної роботи до захисту, про що ставить відповідну позначку в календарному плані на виконання магістерської кваліфікаційної роботи.

Після успішного проходження попереднього захисту, магістерська

кваліфікаційна робота передається на розгляд завідувачу кафедри, який робить висновок про рекомендацію його до захисту на засіданні ЕК.

Здобувачі, магістерські кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються деканом до захисту на засіданні ЕК не пізніше, ніж за 5 днів до початку її роботи. У такий же термін здобувач подає на кафедру переплетену магістерську кваліфікаційну роботу.

Здобувач, у якого магістерська кваліфікаційна робота не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, підготовлена без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження, обґрунтованих пропозицій, містить академічний плагіат, не має відгуку, рецензії, до захисту не допускається.

Захист магістерської кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку. Здобувач готує виступ до 6-10 хвилин з використанням необхідного ілюстративного матеріалу – зміст та якість якого перевіряє науковий керівник. Максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 15. Кількість примірників роздаткового матеріалу повинна відповідати кількісному складу комісії. Титульну сторінку ілюстративного матеріалу наведено в Додатку І.

Здобувачі-іноземці можуть виконувати магістерську кваліфікаційну роботу англійською мовою з обов'язковим написанням реферату до роботи українською мовою. До складу екзаменаційної комісії з захисту таких робіт входять науково-педагогічні працівники, які вільно володіють англійською мовою. Здобувач, який виконав кваліфікаційну роботу англійською мовою, публічно захищає її перед екзаменаційною комісією англійською мовою.

Захист магістерської кваліфікаційної роботи може відбуватися у НУБіП України, або на базі підприємств, установ і організацій з якими укладені договори про співпрацю.

4.2. Загальні критерії оцінювання магістерської кваліфікаційної роботи

Під час виконання магістерської кваліфікаційної роботи здобувач демонструє: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи наукового дослідження, проводити експерименти; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з літературними джерелами.

Критеріями оцінювання магістерської кваліфікаційної роботи є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- рівень розв'язання сформульованих завдань і досягнення поставленої мети дослідження;
- рівень наукового обґрунтування результатів проведеного дослідження;
- науковість стилю викладання;

- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- ступінь самостійності проведення дослідження та наявність власних міркувань, узагальнень висновків, результатів;
- правильне оформлення роботи відповідно до державних стандартів (при значних відхиленнях від встановлених вимог робота може бути взагалі недопущена до захисту або це суттєво вплине на загальну оцінку).

Магістерська кваліфікаційна робота, який не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів досліджуваного об'єкту за обраною темою і обґрунтованих пропозицій, виконаний з порушенням затвердженого графіку, містить ознаки плагіату, а також не має рецензії до захисту не допускається, і за поданням витягу з протоколу засідання випускової кафедри, здобувач відраховується з НУБіП України (відповідно до Правил внутрішнього розпорядку та «Положення про організацію освітнього процесу у НУБіП України»).

Плагіатом вважається:

- перефразування частин тексту інших авторів без посилання на джерело;
- оприлюднення твору, написаного третьою особою на замовлення здобувача;
- копіювання письмових робіт інших здобувачів, викладачів, аспірантів, наукових співробітників;
- компіляції частин запозиченого тексту без посилань на джерела.

ЕК оцінює рівень якості презентації основних результатів досліджень та відповідей на запитання під час захисту магістерської кваліфікаційної роботи - уміння стисло і чітко викласти результати дослідження, аргументовано відповісти на поставлені запитання, якісно презентувати результати дослідження.

При оцінюванні магістерської кваліфікаційної роботи ЕК враховує не лише якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, практичну значущість, вміння захистити сформульовані положення та висновки, але і його оформлення відповідно до встановлених вимог.

Результати захисту магістерської кваліфікаційної роботи оцінюються за 100-бальною шкалою НУБіП України, яка відповідно переводиться в чотирибальну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу ЄКТС.

Критерії оцінки якості магістерської кваліфікаційної роботи

Критерії	Предмет експертної оцінки	Максимальна кількість балів
Актуальність теми дослідження	- новизна постановки проблеми, обґрунтованість актуальності теми;	4
	- постановка завдань дослідження;	4
	- відповідність теми напряму підготовки фахівця;	2
	- відповідність плану (змісту) роботи її темі;	2
	- наявність замовлення на тему від підприємства.	2
	Разом за критерієм	14

Ступінь науковості	- оцінка накопиченого вітчизняного і зарубіжного теоретичного та практичного досвіду з питань дослідження;	15
	- наявність елементів наукової новизни та ступінь їх обґрунтованості;	15
	- логічність викладу матеріалу та побудови роботи;	3
	- повнота та обґрунтованість висновків за результатами дослідження.	7
	Разом за критерієм	40
Інформаційно-методичне та програмне забезпечення	- використання адекватних темі дослідження джерел інформації та її обробка;	5
	- використання статистичних матеріалів та їх оцінка;	5
	- застосування сучасних програмних продуктів.	5
	Разом за критерієм	15
Практична значущість, апробація результатів дослідження	- рівень реальності та аргументованість розробок і пропозицій, можливість їх використання;	6
	- апробація і впровадження результатів дослідження;	6
	- наявність публікацій за результатами дослідження та участь у наукових конференціях;	6
	- обґрунтування економічного та/або соціального ефекту від впровадження результатів дослідження.	10
	Разом за критерієм	28
Оформлення роботи	Відповідність загальноприйнятим стандартам оформлення	3
РАЗОМ		100

Рішення щодо підсумкового оцінювання приймається на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням, звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним.

Якщо здобувач з поважних причин не захистив у встановлений строк магістерську кваліфікаційну роботу, наказом його строк здобуття освіти може бути продовжений до наступного засідання ЕК, але не більше ніж на один рік. Незалежно від причин, повторний захист магістерської кваліфікаційної роботи в той же рік не допускається.

Здобувач, який при захисті магістерської кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету і йому видається академічна довідка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту магістерської кваліфікаційної роботи протягом наступних трьох років. Повторно магістерська кваліфікаційна робота виконується за наявності заяви здобувача про допуск до захисту, дозволу ректора НУБіП України і рішення випускової кафедри про затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи та призначення керівника.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Розділ І. ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА

1. Управління міжнародною інтеграційною діяльністю національної туристичної системи (на прикладі одного з видових чи регіональних ринків).
2. Стратегія розвитку міжнародного туризму визначеної дестинації України.
3. Впровадження міжнародного досвіду в розвиток визначеної туристичної дестинації України.
4. Використання досвіду зарубіжної країни (за вибором) у розвитку сільського зеленого туризму України.
5. Формування туристичного іміджу України на ринку зарубіжної країни (за вибором).
6. Просування туристичного бренду локальної дестинації України (за вибором) на ринок країн ЄС.
7. Формування стратегії розвитку смарт-туризму міста Києва.
8. Програма регіонального розвитку туризму (за окремими дестинаціями, регіонами, містами, локаціями туризму).
9. Концепція розвитку агро-рекреаційних кластерів в Україні.
10. Просування мега-івентів м. Києва на міжнародний ринок туристичних послуг.
11. Розвиток туристичного потенціалу (*назва*) області.
12. Впровадження міжнародного досвіду забезпечення послугами інклюзивних туристів в Україні.
13. Розробка системи забезпечення якості туристичних послуг, як напряму інтеграції України в ЄС.
14. Стратегія відновлення та розвитку дитячого оздоровчого туризму в Україні.
15. Розвиток туризму в Східному регіоні України в повоєнний період.
16. Розвиток ділового туризму в Україні.
17. Відновлення світового туристичного ринку на засадах сталого розвитку.
18. Стратегічні напрями розвитку внутрішнього туризму в Україні: регіональний аспект.
19. Розвиток воєнного туризму в Україні.
20. Візовий режим як один із інструментів адміністративного регулювання міжнародних туристичних потоків.
21. Історико-культурна спадщина міста/регіону/країни/туристичної дестинації та її використання в туризмі.
22. Історико-культурні традиції міста/регіону/країни/туристичної дестинації як база розвитку пізнавального туризму.
23. Екосистеми як об'єкт туристсько-рекреаційної діяльності в країні/туристичній дестинації.
24. Інноваційна стратегія міжнародного туроператора (корпорації, інтегрованої структури).

25. Інноваційний розвиток міжнародного туристичного оператора (корпорації, комплексу).
26. Інноваційна діяльність міжнародного туристичного оператора (корпорації, комплексу).
27. Інтеграційні технології підприємств туристичного бізнесу на міжнародному ринку.
28. Інновінг міжнародного туристичного оператора.
29. Система міжнародної дистрибуції туристичних послуг.
30. Розвиток інноваційних бізнес-моделей у сфері туристичного підприємництва.
31. Трансформація міжнародних туристичних потоків у післявоєнній Європі: виклики та можливості для України.
32. Міжнародний досвід розвитку сталого туризму та його адаптація в Україні.

Розділ II. ТУРОПЕРЕЙТИНГ

1. Internet-технології у формуванні бізнес-процесів міжнародного туристичного оператора.
2. Digital-технології міжнародного туристичного оператора.
3. Стратегія маркетингових комунікацій міжнародного туроператора.
4. Комунікаційна політика міжнародного туроператора.
5. Впровадження концепції TQM в роботі міжнародного туристичного оператора.
6. Інноваційні технології в діяльності міжнародного туристичного оператора.
7. Реінжиніринг сервісних процесів міжнародного туристичного оператора.
8. Сервісне управління міжнародного туристичного оператора.
9. Система операційного менеджменту міжнародного туристичного оператора.
33. Система логістичного управління міжнародного туристичного оператора.
34. Стратегія CRM міжнародного туристичного оператора.
35. Розроблення туристичного продукту дестинацій та його просування на міжнародному ринку.
36. Система інтегрованих маркетингових комунікацій міжнародного туристичного оператора.
37. Мобільні технології в просуванні туристичного продукту на міжнародний ринок.
38. Івент-маркетинг міжнародного туристичного оператора.
39. Формування бренду міжнародного туристичного оператора.
40. Стратегія конкурентоспроможності національного туристичного продукту на міжнародному ринку.
41. Розвиток туристичного потенціалу дестинацій для формування продуктового асортименту туроператора.
42. Антикризове управління туроператора на міжнародному туристичному ринку.
43. Диверсифікація продуктового портфелю міжнародного туристичного

оператора на ринку України.

44. Інтеграційні технології міжнародного туроператора.

45. Стратегія збуту послуг міжнародного туристичного оператора на національному ринку.

46. Цифрові технології он-лайн збуту продукту міжнародного туристичного оператора.

47. Формування збутової мережі міжнародного туристичного оператора.

48. Технології інтеграційного зростання міжнародного туроператора.

49. Туроперейтинг національного продукту курортного туризму на міжнародному ринку.

50. Розвиток франчайзингової мережі туристичних агентств міжнародного туроператора.

РОЗДІЛ III. ТУРИСТИЧНИЙ ПРОДУКТ

1. Розроблення туристичного продукту дестинації курортного типу для міжнародного ринку лікувально-оздоровчих послуг.

2. Розроблення туристичного продукту для міжнародного ринку медичного туризму.

3. Управління національним туристичним продуктом (*на прикладі регіону*).

4. Формування привабливості туристичного продукту (*області, регіону, кластеру, дестинації*) на міжнародному ринку.

5. Формування туристичного продукту (*назва област, регіону, кластеру, дестинації*) в сегменті культурного туризму на ринку країн ЄС.

6. Розроблення інноваційного продукту сільського зеленого туризму для міжнародного туристичного ринку.

7. Просування інноваційного продукту івентивного туризму на міжнародний ринок.

8. Просування продукту агро-рекреаційного кластеру на ринок міжнародного туризму.

9. Розробка екскурсійного продукту в сегменті в'їзного пізнавального туризму.

10. Формування мережі туристичних маршрутів гастрономічного туризму (*назва*) області.

11. Формування інноваційного туристичного продукту в сегменті екологічного туризму.

12. Розроблення національного туристичного продукту для міжнародного ринку.

13. Інтеграційні процеси в туризмі для подолання повоєнних травматичних наслідків у дітей.

14. Застосування міжнародного досвіду в розробці туристичних продуктів для реабілітації військовослужбовців з повоєнними травмами.

15. Розроблення туристичного продукту з використанням віртуальної реальності (VR) для промоції українських дестинацій на міжнародному ринку.

РОЗДІЛ IV. ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

1. Просування туристичної дестинації (*назва*) на міжнародний ринок.
2. Брендинг туристської дестинації (*назва*) на міжнародному ринку.
3. Розроблення туристичного бренду дестинації (*назва*).
4. Формування туристичного продуктового портфелю дестинації (*назва*).
5. Просування туристичного продукту дестинації (*назва*) на міжнародному ринку.
6. Мобільні технології у просуванні туристичного продукту дестинації (*назва*).
7. Позиціонування туристичного продукту дестинації (*назва*) на міжнародному туристичному ринку зарубіжних країн світу.
8. Розроблення стратегії сталого розвитку туризму в дестинації (*назва*).
9. Туристичний потенціал міжнародної туристичної дестинації (*назва*).
10. Формування іміджу туристської дестинації (*назва*) в мережі Інтернет.
11. Формування мережі туристичних маршрутів (*вид*) туризму на території (*назва*) області.
12. Формування стратегії конкурентоспроможності туристської дестинації в сегменті (*вид*) туризму.
13. Розвиток туристичного потенціалу локальної (*назва*) дестинації.
14. Управління туристичним продуктом дестинації (*назва*).
15. Розроблення інноваційного туристичного продукту дестинації (*назва*).
16. Формування бренду туристичної дестинації (*області, регіону, кластеру*).
17. Конкурентоспроможність курортної дестинації (*назва*) на міжнародному ринку лікувально-оздоровчого туризму.
18. Розвиток потенціалу дестинації (*назва*) гірськолижного туризму на міжнародному ринку.
19. Формування атрактивності туристичної дестинації (*назва*) на міжнародному ринку.
20. Формування системи маршрутів екологічного туризму в дестинації (*назва*).
21. Позиціонування дестинації (*назва*) на міжнародному ринку молодіжного туризму.
22. Система логістичного управління міжнародного туристичного оператора
23. Формування туристичних пропозицій дестинацій, які постраждали від наслідків війни для міжнародного споживчого ринку.
24. Цифрові платформи (Booking, Airbnb, TripAdvisor) у формуванні конкурентоспроможності міжнародних туристичних дестинацій.

Декану економічного факультету

(прізвище, ім'я, по батькові)

здобувача _____ року навчання ____ групи
спеціальності _____
освітньої програми _____

Ступеня вищої освіти «Магістр»

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

ЗАЯВА

Прошу закріпити мене до написання магістерської кваліфікаційної роботи за кафедрою готельно-ресторанної справи та туризму і призначити керівником _____

Тема роботи: _____

“ _____ ” _____ 20 _____ р.

Підпис _____

ПОГОДЖЕНО

“ _____ ” _____ 20 _____ р.

Декан економічного факультету _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Завідувач кафедри _____
(підпис) (ім'я, прізвище)

Керівник
магістерської кваліфікаційної роботи

(підпис) (ім'я, прізвище)

Примітка: прізвище, ім'я, по батькові здобувача, тема магістерської кваліфікаційної роботи вказуються українською та англійською мовами.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НЕСТЕРЕНКО ОЛЕНИ ПЕТРІВНИ

Наказ НУБіП України 952 «С». 15.10.2025

202_ р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Економічний факультет

ПОГОДЖЕНО
Декан
економічного факультету

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри
готельно-ресторанної справи та туризму

(підпис) **Андрій МУЗИЧЕНКО**
«____» _____ 202_ р.

(підпис) **Світлана МЕЛЬНИЧЕНКО**
«____» _____ 202_ р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «_____»

Спеціальність _____
(код і найменування)

Освітня програма _____
(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Гарант освітньої програми

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

**Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи**

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

Виконав(ла)

(підпис)

(ПІБ здобувача)

КИЇВ – 20__

Національний університет біоресурсів і природокористування України
Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри готельно-ресторанної
справи та туризму

(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ)

«___» _____ 202__р.

ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІ

(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність _____

(код і найменування)

Освітня програма _____

(назва)

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи: «_____»

Затверджена наказом ректора НУБіП України від «_____» _____ 202__р. № _____

Термін подання завершеної роботи на кафедру: _____

(рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: _____

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

- 1.
- 2.
- 3.

Дата видачі завдання: «_____» _____ 202__р.

Орієнтовний зміст магістерської кваліфікаційної роботи

Тема: «Стратегічне управління підприємством туристичного бізнесу»

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Сутність та основні засади стратегічного управління.
- 1.2. Теоретичні підходи до формування стратегічного управління туристичних підприємств.
- 1.3. Основні складові стратегічного управління підприємств в туризмі.

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ПАН Терра», М. КИЇВ

- 2.1. Організаційно-економічні засади функціонування туристичного підприємства.
- 2.2. Аналіз стану стратегічного управління підприємства.
- 2.3. Оцінка конкурентоспроможності туристичного підприємства.

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ПАН Терра», М. КИЇВ

- 3.1. Напрями стратегічного управління підприємства.
- 3.2. Формування сучасних концепцій стратегічного управління туристичного підприємства.
- 3.3. Обґрунтування запропонованих заходів.

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Приклад оформлення

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Електронні джерела:

Законодавчі документи

1. ДБН 360-92 (зі змінами № 1-10). Містобудування. Планування та забудова міських та сільських поселень. URL: <http://dnop.com.ua/> (дата звернення: 10.02.2025).
2. ДСТУ 4269:2003 Національний стандарт України послуги туристичні класифікація готелів. URL: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dstu/5-1-0-940> (дата звернення: 2.09.2024 р.)

Офіційні сайти:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 06.11.2024)
2. Офіційний сайт «Pizzeria Napule» URL: <https://napule.choiceqr.com/> (Дата звернення: 15.10.2024)

Статті у продовжуваних виданнях (журналах)

1. Horkalo L. Simulation of Behavior of Hotel and Restaurant Business Staff in the Conditions of COVID-19 Viral Pandemic/ I. Levytska, L. Bovsh I.Komarnitskyi // Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol 12, №1 (2021) JEMT 1(49) Spring 2021 <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/5894> (дата звернення 18.10.2024 р.)

Друковані видання:

Підручники, посібники, монографії

1. Коркуна О. Організація готельного господарства: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / О. Коркуна, В. Холявка, А. Демічковський, О. Боратинський, О. Кулик, О. Піхур. Львів : Видавництво «Добра справа», 2019. 224 с.
2. Україна: бренд-орієнтований розвиток : монографія / Т. М. Мельник [та ін.]; за заг. ред. Т.М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 352 с.
3. Арпуль О.В., Абрамова А.Г., Мирошник Ю.А., Собін О.В. Готельна справа : навч. посіб. / Київ : КОНДОР, 2021. 300 с.

Наукові статті

1. Бержанір І. А. Діагностика рентабельності суб'єктів господарювання України. Економіка і організація управління. 2025. № 3-4. С. 25-29.

2. Бондар, Н., Боцян, Т., & Шаран, Л. (2022). Імерсивні технології в готельному бізнесі: аналіз світового досвіду. *Економіка та суспільство*, (45). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-43> (дата звернення: 03.04.2024)

3. Колеснікова, М., Рєзніков, В., Круглова, О., & Юрченко, С. (2023). Обґрунтування бізнес-ідеї розроблення та реалізації проєкту «Вулична їжа». Ресторанний і готельний консалтинг. *Інновації*, 6(2), 199–212. <https://doi.org/10.31866/2616-7468.6.2.2023.291703> (дата звернення: 01.09.2025)

Частина видання (матеріалів конференції)

1. Гладишев О., Гопкало Л. Особливості управління якістю готельних послуг в умовах війни. Гостинність і туризм майбутнього: наукові та практичні горизонти: збірник тез доповідей III-ої міжнародної науково-практичної конференції (16-17 травня 2024 р.). Київ: НУБіП України. 2024. 290 с. https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u173/zbirnik_tez_2024_2.pdf (дата звернення: 03.04.2024)

2. Головка О.М., Ряба А.О. Концепція колективного засобу розміщення: апартамент підприємства готельного господарства. Реалії та перспективи розвитку індустрії гостинності в умовах інтеграційних процесів. Мукачівський державний університет м. Мукачево, 24 березня 2023 р. URL: http://dspaces.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9899/1/POTENTIAL_PROFITABILITY.pdf (дата звернення: 03.04.2024).

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу здобувача кафедри готельно-ресторанної справи та туризму

економічного факультету Національного університету біоресурсів і
природокористування України

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему _____

подану на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю

« _____ » 202 _____ p.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи:

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(ПИБ)

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача кафедри готельно-ресторанної справи та туризму

економічного факультету Національного університету біоресурсів і
природокористування України

(прізвище, ім'я, по батькові)

На тему _____

подану на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю

« » 202 p.

Рецензент:

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(ПБ)

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

**ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ
ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:**

назва теми

об'єкт дослідження

Здобувача вищої освіти
_____ курсу, _____ групи,
спеціальності (шифр, назва)
освітньо-професійної
програми (назва)

Ім'я, прізвище

підпис здобувача

Науковий керівник,
науковий ступінь
вчене звання

Ім'я, прізвище

підпис керівника

Гарант освітньої програми,
науковий ступінь
вчене звання

Ім'я, прізвище

підпис гаранта

Київ 20__

Динаміка показників діяльності підприємства ... за 2023-2025 роки

Показник	Роки			Абсолютне відхилення		Темп росту, %	
	2023	2024	2025	2024/ 2023	2025/ 2024	2024/ 2023	2025/ 2024
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн							
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн							
Валовий прибуток, тис. грн							
Інші операційні доходи, тис. грн							
Адміністративні витрати, тис. грн							
Витрати на збут, тис. грн							
Інші операційні витрати, тис. грн							
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн							
Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн							
Витрати з податку на прибуток, тис. грн							
Чистий фінансовий результат, тис. грн							
Рентабельність діяльності, %							
Рентабельність продукції, %							
Рентабельність основних засобів, %							
Фондовіддача, грн.							
Фондомісткість, грн.							

Таблиця 2

Показники ліквідності підприємства ... за 2023-2025 роки

Показники	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)		Відносне відхилення (%)	
	2023	2024	2025	2024/ 2023	2025/ 2024	2024/ 2023	2025/ 2024
Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття загальний)							
Коефіцієнт платоспроможності (коефіцієнт абсолютної ліквідності)							
Коефіцієнт швидкої ліквідності							

Таблиця 3

**Показники ефективності використання персоналу у підприємстві ...
за 2023-2025 роки, осіб**

Показники	Роки			Відхилення	
	2023	2024	2025	2024/2023	2025/2024
Дохід (виручка) від реалізації продукції (послуг, товарів), тис. грн					
Середньооблікова чисельність працівників, осіб					
Продуктивність праці, грн./особу					
Рентабельність персоналу, %					
Фонд оплати праці, тис. грн					
Середня заробітна плата, грн					
Рівень фонду оплати праці, %					
Рентабельність фонду оплати праці, %					
Прийнято на роботу нових працівників протягом року, осіб					
Вибуло працівників, у тому числі з причин:					
- призов до армії, вибуття на навчання, вихід на пенсію та з інших причин, передбачених законом, осіб					
- з власного бажання, осіб					
- звільнення за порушення трудової дисципліни, осіб					
Коефіцієнт обороту:					
- з приймання, %					
- зі звільнення, %					
Коефіцієнт плинності кадрів, %					
Коефіцієнт загального обороту, %					

Таблиця 4

Аналіз мікросередовища підприємства ...

Сильні сторони (S):	Слабкі сторони (W):
Можливості (O):	Загрози (T):

Таблиця 5

Показники фінансової стійкості підприємства ... за 2023-2025 роки

Найменування показників	Роки			Абсолютне відхилення (+,-)		Відносне відхилення (%)	
	2023	2024	2025	2024/ 2023	2025/ 2024	2024/ 2023	2025/ 2024
Коефіцієнт автономії (незалежності)							
Коефіцієнт фінансової залежності							
Коефіцієнт мобільності							
Коефіцієнт маневреності власного капіталу							
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів							
Співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю							

Таблиця 6.1

Очікувані результати діяльності підприємства ...

Показник	Роки			2026/2025		2027/2026	
	2025	2026	2027	Абсолютне відхилення	Темп росту, %	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
Чистий дохід від реалізації продукції							
Валовий прибуток							
Собівартість реалізованої продукції							
Витрати (інші операційні, інші, собівартість)							

Таблиця 6.2

Очікувані результати діяльності туристичного підприємства ...(для розшиарування)

Напря́м результатів	Очікувані результати	Показники оцінювання	Стратегічне значення
Економічні	Зростання доходів і прибутковості підприємства	Обсяг продажів, прибуток, рентабельність	Забезпечення фінансової стійкост
Ринкові	Збільшення ринкової частки	Частка ринку, кількість клієнтів	Посилення конкурентних позицій
Маркетингові	Зміцнення бренду та лояльності клієнтів	Рівень впізнаваності бренду, повторні покупки	Довгострокова конкурентоспроможність
Сервісні	Підвищення якості туристичних послуг	Оцінки клієнтів, відгуки, рейтинги	Покращення клієнтського досвіду
Організаційні	Оптимізація внутрішніх процесів	Витрати часу, ефективність персоналу	Підвищення операційної ефективності
Сталий розвиток	Зниження екологічного та соціального впливу	ESG-показники, екосертифікація	Відповідність міжнародним стандартам

Таблиця 7

Аналіз динаміки та джерел доходів бюджету України від міжнародного туризму за 2021–2026 роки

Роки	Обсяг доходів, млрд грн	Основні джерела доходів
2021		
2022		
2023		
2024		
2025		
2026		

Таблиця 8

Динаміка в'їзного потоку міжнародних туристів за регіонами України у 20....–20... роках, тис. осіб

Регіон	Роки					
	20..	20...	20...	20..	20...	20..
м. Київ						
Львівська обл.						
Одеська обл.						
Закарпатська обл.						
Івано-Франківська обл.						
Чернівецька обл.						
Волинська обл.						
Інші регіони						
Загалом						

Таблиця 9.

**Структура та мета в'їзного міжнародного туризму в(регіон) станом
на 20..... рік**

Країни	Відсоток поїздок, %	Мета подорожей
<i>Польща, Чехія, Словаччина, Румунія</i>	50%	<i>етнокультурний, духовний і зимовий туризм</i>
<i>Німеччина, Австрія, Італія</i>		
<i>США, Канада</i>		
<i>Інші країни ЄС</i>		

Таблиця 10

**Динаміка основних економічних показників діяльності туристичного
підприємства «.....» за 20....-20....роки**

Назва показників	20..	20..	20..	Відхилення, +, -	
				20..-20..	20..-20..
<i>Виручка від реалізації послуг, тис. грн.</i>					
<i>з них: іноземним туристам</i>					
<i>виїжджаючим за кордон</i>					
<i>Витрати, пов'язані з наданням послуг, тис. грн.</i>					
<i>з них: іноземним туристам</i>					
<i>виїжджаючим за кордон</i>					
<i>Балансовий прибуток, тис.грн.</i>					
<i>Чистий прибуток, тис.грн.</i>					
<i>Середньоспискова чисельність, осіб</i>					
<i>ФОП, тис. грн.</i>					